

De vertaling van deze pagina is automatisch geproduceerd met behulp van machinevertaling [\[Link\]](#). Machinevertalingen kunnen fouten bevatten die de duidelijkheid en nauwkeurigheid van de informatie kunnen schaden; de Ombudsman kan niet aansprakelijk worden gehouden voor eventuele afwijkingen. Voor de grootste mate van betrouwbaarheid en rechtszekerheid wordt verwezen naar de bronversie in het Engels (klik op de link hierboven). Meer informatie vindt u in ons [taal- en vertaalbeleid \[Link\]](#).

Besluit in zaak 721/2019/MIG betreffende de weigering van de Europese Commissie om volledige toegang van het publiek te verlenen tot documenten met betrekking tot audits van potentiële belangenconflicten in Tsjechië

Besluiten

Zaak 721/2019/MIG - Geopend op 10/05/2019 - Besluit over 23/07/2019 - Betrokken instelling Europese Commissie (Geen wanbeheer vastgesteld) |

De zaak betrof een verzoek om toegang van het publiek tot documenten die door de Europese Commissie zijn opgesteld met betrekking tot audits die zij in Tsjechië uitvoert in verband met mogelijke belangenconflicten. De Commissie weigerde de documenten openbaar te maken met het argument dat openbaarmaking de succesvolle afronding van de audits in gevaar zou brengen.

De Ombudsman heeft de litigieuze documenten geïnspecteerd en vastgesteld dat de Commissie gerechtvaardigd was om de toegang van het publiek tot deze documenten te weigeren. Zo sloot zij het onderzoek af zonder wanbeheer.

Achtergrond van de klacht

1. De Europese Unie verstrekt financiering aan de lidstaten ter ondersteuning van de economische ontwikkeling en ter versterking van de sociale samenhang in de hele EU. De programma's voor economische en sociale cohesie worden uitgevoerd door de lidstaten, wat betekent dat zij de projecten die EU-financiering ontvangen selecteren, monitoren en evalueren.
2. De Commissie houdt toezicht op elk programma en kan betalingen opschorten indien „er duidelijke aanwijzingen zijn voor een significante tekortkoming in de werking van het beheers- en controlesysteem” [1] of indien „uitgaven (...) verband houden met een onregelmatigheid met

ernstige financiële gevolgen (...)." [2] In dit verband heeft de Commissie de bevoegdheid om audits uit te voeren om na te gaan of de controlemechanismen van de lidstaten toereikend zijn en of er tekortkomingen en/of onregelmatigheden zijn met betrekking tot door de EU gefinancierde projecten.

3. In 2018 heeft de Commissie, in reactie op beschuldigingen van mogelijke belangenconflicten in verband met bepaalde door de EU gefinancierde projecten in Tsjechië, de EU-middelen gecontroleerd die waren toegekend aan Agrofert, een bedrijf met banden met de premier van de Tsjechische Republiek.

4. Op 13 december 2018 heeft het Europees Parlement, na het verslag van de Commissie te hebben gehoord, een resolutie uitgebracht waarin het onder meer de Commissie verzocht *„alle documenten te publiceren waarover zij beschikt met betrekking tot het mogelijke belangenconflict van de Tsjechische premier en minister van Landbouw, en uit te leggen welke stappen zij voornemens is te nemen om de situatie te verhelpen ”*. [3]

5. Op 19 december 2018 heeft klager, lid van de Senaat van de Tsjechische Republiek, de Commissie verzocht documenten met betrekking tot de audits van de Commissie openbaar te maken [4] Dit waren een brief van commissaris Oettinger aan de Tsjechische autoriteiten op 29 november 2018 (waarvan de niet-openbaarmaking het voorwerp is van de parallelle zaak voor de Ombudsman, zaak 724/2019/MIG) en vier documenten uit december 2018 waarin de reikwijdte en de methodologie van de audits die begin 2019 moeten worden uitgevoerd (waarvan de niet-openbaarmaking het voorwerp is van de onderhavige zaak).

6. De Commissie heeft dit geweigerd, maar heeft wel vier documenten geïdentificeerd die binnen het toepassingsgebied van het verzoek van klager om documenten vallen waarin het toepassingsgebied en de methode van de audit worden uiteengezet.

7. Vervolgens heeft klager de Commissie verzocht haar besluiten te herzien door zogenaamde „bevestigingsverzoeken” in te dienen.

8. In januari 2019 is de Commissie begonnen met de nieuwe reeks audits met betrekking tot aan Agrofert toegekende financiering, die in de documenten van december 2018 zijn aangekondigd (zie punt 5 hierboven).

9. In respectievelijk februari en maart 2019 heeft de Commissie haar besluit om de documenten niet openbaar te maken bevestigd (zij heeft zogenaamde „bevestigingsbesluiten”) uitgevaardigd. De Commissie heeft in beide gevallen twee redenen gegeven: zij voerde aan dat de vrijgave van de documenten het doel van inspecties, onderzoeken en audits zou ondermijnen [5] en dat het de privacy en integriteit van het individu zou ondermijnen [6] . Met betrekking tot de brief van commissaris Oettinger aan de Tsjechische autoriteiten (klacht 724/2019/MIG) voerde de Commissie ook aan dat openbaarmaking haar besluitvorming ernstig zou ondermijnen [7] . Met betrekking tot de vier andere documenten voerde de Commissie aan dat openbaarmaking het algemeen belang met betrekking tot het financiële beleid van de EU zou ondermijnen [8] .

10. Hoewel de Commissie erkende dat er „een zeker belang is bij het onderwerp in kwestie”, was zij van mening dat dit belang niet zwaarder zou wegen dan het algemeen belang om ervoor te zorgen dat de lopende audits en de besluitvorming van de Commissie naar behoren worden uitgevoerd, zonder druk van buitenaf.

11. Ontevreden over het besluit van de Commissie om de documenten niet openbaar te maken, heeft klager zich op 18 april 2019 tot de Ombudsman gewend.

Het onderzoek

12. Met het oog op efficiëntie heeft de Ombudsman zich bij het onderzoek gevoegd (bij deze klacht en bij klacht 724/2019/MIG). In de loop van het gezamenlijk onderzoek heeft de Ombudsman de desbetreffende documenten onderzocht.

13. Hoewel de beoordeling van de Ombudsman in zaak 724/2019/MIG heeft geleid tot een voorstel voor een oplossing dat de Commissie gedeeltelijke toegang van het publiek tot een document moet verlenen, kan de onderhavige zaak om de hieronder uiteengezette redenen worden afgesloten.

Aan de Ombudsman voorgelegde argumenten

14. De Ombudsman merkte eerst op dat het standpunt van de Commissie in beide zaken was uiteengezet in haar confirmatieve antwoorden aan klager. De Ombudsman deelde de Commissie mee dat hij desgewenst aanvullende standpunten kon geven. De Commissie heeft dit niet gedaan en de Ombudsman baseert haar beoordeling daarom op het bevestigende besluit van de Commissie en op de klacht.

Argumenten van de Commissie

15. De Commissie voerde aan dat de in de onderhavige zaak aan de orde zijnde documenten betrekking hebben op lopende audits en dat openbaarmaking ervan de voltooiing van deze audits in gevaar zou kunnen brengen. [9] In het bijzonder verklaarde de Commissie dat de openbaarmaking van de documenten de Commissie zou blootstellen aan het risico van externe druk, hetgeen schadelijk zou zijn voor het goede verloop van de audits en de samenwerking tussen de Commissie en de Tsjechische autoriteiten in gevaar zou brengen.

16. De Commissie voerde ook aan dat volledige openbaarmaking van de documenten de privacy en integriteit van personen zou ondermijnen, aangezien de documenten een aantal persoonsgegevens bevatten [10], zoals de namen van niet-beheerspersoneel van de Commissie.

17. Met betrekking tot deze zaak (zaak 721/2019/MIG) voerde de Commissie ook aan dat

openbaarmaking van de gevraagde documenten het financiële belang van de Europese Unie zou ondermijnen, aangezien dit het vermogen van de Commissie zou belemmeren om mogelijke tekortkomingen in de mechanismen ter voorkoming van belangenconflicten in de Tsjechische Republiek constructief aan te pakken en passende corrigerende maatregelen toe te passen.

18. Met betrekking tot de vraag of er sprake was van een algemeen belang dat openbaarmaking van de documenten zou kunnen rechtvaardigen, verklaarde de Commissie dat zij begrijpt dat er „*een bepaald belang is bij het onderhavige onderwerp*”. Het concludeerde echter dat dit belang niet zwaarder zou wegen dan het publieke belang om ervoor te zorgen dat de lopende audits naar behoren worden uitgevoerd, zonder druk van buitenaf.

Door klager aangevoerde argumenten

19. De klager voerde aan dat de Commissie het bestaan en het belang van het openbaar belang bij het verkrijgen van toegang tot de documenten onjuist heeft beoordeeld. De klager voerde aan dat de Commissie niet heeft gemotiveerd waarom er geen algemeen belang is bij de openbaarmaking van de gevraagde documenten.

Beoordeling van de Ombudsman

20. De Ombudsman is van mening dat het publiek zich bewust is van het optreden van de Commissie met betrekking tot de beschuldigingen van mogelijke belangenconflicten waarbij een overheidsvertegenwoordiger op hoog niveau betrokken is en waarbij aanzienlijke EU-middelen worden gebruikt, een zeer belangrijk openbaar belang. Het dient om het publiek te informeren of de Commissie en de Tsjechische autoriteiten tijdig alle relevante stappen nemen om de financiële belangen van de EU te beschermen en ervoor te zorgen dat de rechtsstaat wordt geëerbiedigd. Dat openbaar belang is belangrijk, aangezien de persoon die centraal staat in het onderzoek van de Commissie de huidige premier van de Tsjechische Republiek is.

21. Hoewel het openbaar belang in deze kwestie duidelijk is, is de kernvraag of de vrijgave van de gevraagde documenten in *dit stadium van de audits van de Commissie het algemeen belang* zou dienen, dan wel of het openbaar belang beter zou worden gediend indien de Commissie de documenten zou vrijgeven *zodra* zij haar audits heeft afgerond. Bij deze beoordeling begrijpt de Ombudsman dat de voltooiing van de audits van de Commissie van vitaal belang is om de omvang van mogelijke belangenconflicten en de bescherming van de overheidsmiddelen van de EU nauwkeurig te verduidelijken.

22. Niettemin is de Ombudsman, na inspectie van de relevante documenten, van mening dat de Commissie om de hieronder uiteengezette redenen *op dit moment de toegang van het publiek tot deze* documenten heeft geweigerd om het doel van lopende audits te beschermen.

23. Deze zaak heeft betrekking op vier documenten waarin het tijdschema, de reikwijdte en de methodologie van lopende audits van de Commissie worden uiteengezet.

24. De Ombudsman merkt op dat de audits aan de gang waren op het moment dat de Commissie een besluit nam over het confirmatief verzoek van klager. De documenten bevatten gedetailleerde informatie over de auditstappen en tijdschema's. Gezien de inhoud van de documenten is het duidelijk dat de audits nog aan de gang zijn en dat het vrijgeven van deze zeer specifieke informatie *op dit moment* de inspanningen om de audits af te ronden zou kunnen ondermijnen. De Ombudsman is van mening dat het algemeen belang het best gediend is door de Commissie in staat te stellen de audits af te ronden. Op die manier kan de Commissie mogelijk nog meer informatie verkrijgen over het bestaan van eventuele belangenconflicten. Daarom concludeert de Ombudsman dat de Commissie op dit moment gerechtvaardigd was de toegang tot de vier documenten te weigeren.

25. De Ombudsman herinnert de Commissie er echter aan dat de Commissie, gezien het zeer grote publieke belang bij de openbaarmaking van de documenten, moet heroverwegen of zij de documenten openbaar kan maken zodra haar audits zijn afgerond.

Conclusie

Op basis van het onderzoek sluit de Ombudsman deze zaak af met de volgende conclusie:

Er was geen sprake van wanbeheer door de Commissie de toegang van het publiek tot vier documenten met betrekking tot lopende audits te weigeren.

De klager en de Commissie zullen van dit besluit in kennis worden gesteld .

Emily O'Reilly

Europese Ombudsman

Straatsburg, 23/07/2019

[1] Artikel 83, lid 1, onder a), van Verordening (EU) nr. 1303/2013 inzake gemeenschappelijke bepalingen:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1303&from=EN> [Link].

[2] Artikel 142, lid 1, onder b), van de verordening gemeenschappelijke bepalingen.

[3] Resolutie van het Europees Parlement van 13 december 2018 over belangenconflicten en de bescherming van de EU-begroting in Tsjechië, punt 13,
http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0530_EN.pdf [Link].

[4] Verordening 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32001R1049> [Link].

[5] Artikel 4, lid 2, derde streepje van Verordening (EG) nr. 1049/2001.

[6] Artikel 4, lid 1, onder b), van Verordening 1049/2001.

[7] Artikel 4, lid 3, eerste alinea, van Verordening 1049/2001.

[8] Artikel 4, lid 1, onder a), vierde streepje, van Verordening 1049/2001.

[9] Arrest van het Gerecht van 12 mei 2015, *Technion/Europese Commissie*, T-480/11, EU:T:2015:272.

[10] In de zin van Verordening 2018/1725 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, beschikbaar op:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1725> [Link].